

UŽSIENIO LIETUVIŲ REIKALŲ KOORDINAVIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2010 m. spalio 22 d. Nr. 9-175

Vilnius

Posėdis įvyko 2010-10-22.

Posėdžio pirmininkas – Andrius Kubilius, Ministras Pirmininkas, Komisijos pirmininkas.

Sekretoriai – Giedrė Bagdonienė, Ministro Pirmininko tarnybos Reformų departamento Socialinės aplinkos reformų skyriaus patarėja, Algimantas Misevičius, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento Ryšių su bendruomenėmis ir informavimo skyriaus vedėjas.

Dalyvavo:

Komisijos nariai:

Audronius Ažubalis, užsienio reikalų ministras, komisijos pirmininko pavaduotojas;
Regina Narušienė, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė, komisijos pirmininko pavaduotoja;

Vida Bandis, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje;
Jūratė Caspersen, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė;
Arvydas Daunoravičius, Užsienio reikalų ministerijos (toliau – URM) Užsienio lietuvių departamento direktorius;

Dalia Henke, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė;
Edmundas Putrimas, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys;
Gintaras Steponavičius, švietimo ir mokslo ministras;
Ramutė Julija Žukas, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė.

Taip pat dalyvavo:

Eglė Bloznelienė, URM Užsienio lietuvių departamento Ryšių su bendruomenėmis ir informavimo skyriaus patarėja;

Kęstutis Bučinskas, Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos departamento direktoriaus pavaduotojas;

Viktoras Domarkas, Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus pavaduotojas;

Arūnas Kaminskas, URM Užsienio lietuvių departamento Globalios Lietuvos skyriaus patarėjas;

Arūnas Kazlauskas, Teisingumo ministerijos kancleris;

Rolandas Kvietkauskas, Kultūros ministro patarėjas;

Daiva Lukšaitė, Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Dokumentų valdymo skyriaus vedėjo pavaduotoja;

Vytautas Mikelionis, URM Užsienio lietuvių departamento Globalios Lietuvos skyriaus vyresnysis specialistas;

Algimantas Misevičius, URM Užsienio lietuvių departamento Ryšių su bendruomenėmis ir informavimo skyriaus vedėjas;

Asta Skaisgirytė Liauškienė, užsienio reikalų viceministrė;

Juozas Šilanskas, socialinės apsaugos ir darbo viceministro patarėjas;

Gintaras Vyšniauskas, vidaus reikalų viceministras.

Darbotvarkė:

1. Ministro Pirmininko Andriaus Kubiliaus įžanginis žodis.
2. „Globali Lietuva“ – pastabų ir pasiūlymų aptarimas ir apibendrinimas.
*Pranešėjai: Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė;
Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narė Jūratė Caspersen.*
3. Archyvai užsienyje – būklė ir perspektyvos.
*Pranešėjai: Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
generalinio direktoriaus pavaduotojas Viktoras Domarkas;
Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis.*
4. Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas.
Pranešėjas: Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė.
5. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projektui viešo svarstymo metu pateiktos pastabos ir pasiūlymai.

Užsienio reikalų viceministrė A. Skaisgirytė Liauškienė apibendrino ir pristatė visas gautas, išskyrus Pasaulio lietuvių bendruomenės (toliau – PLB), pastabas projektui. Buvo akcentuota, kad pagrindiniai siūlymai, tokie kaip pilietybės klausimas, migracijos procesų reguliavimas, nėra šios strategijos objektas.

PLB pagrindines pastabas pristatė PLB valdybos narė Jūratė Caspersen. Ji pažymėjo, kad siūlymus pateikė 17 užsienio lietuvių bendruomenių. Pagrindinis akcentuojamas klausimas buvo Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo klausimas ir Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pakeitimas. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys, kad strategija nukreipta į lietuvius, gyvenančius užsienyje, neakcentuojamas bendros lietuvių tapatybės kūrimo principas, įtraukiant ir Lietuvoje gyvenančius lietuvius, pasitelkiant juos bendrai veiklai. Taip pat svarbu numatyti priemones migracijos procesams valdyti.

R. Narušienė pažymėjo, kad Pasaulio lietuvių bendruomenei svarbiausios yra šios kryptys: tautiškumas, vienybė ir bendras darbas, kuriant Lietuvos ateitį.

Ministras Pirmininkas, išklausęs pastabų pristatymus, išreiškė nuomonę, kad vienas dokumentas negali apimti visų veiklos sričių. „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategija – tai dokumentas septyneriems metams, po to vėl lauks nauji iššūkiai.

Užsienio reikalų viceministrė pasiūlė visas pastabas perduoti „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos tarpinstitucinei darbo grupei ir pavesti jai parengti patikslintą „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projekto redakciją.

NUTARTA. Pavesti „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos tarpinstitucinei darbo grupei per vieną mėnesį parengti „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projekto patikslintą redakciją, atsižvelgus į gautas pastabas ir pasiūlymus.

2. SVARSTYTA. Archyvų užsienyje būklė ir jų išsaugojimo perspektyvos.

V. Domarkas pabrėžė, kad archyvų dokumentų išsaugojimas yra tik priemonė, o tikslas – archyvų dokumentus padaryti prieinamus visuomenei. Dokumentai, kurie iš užsienio valstybių

buvo pargabenti į Lietuvą, tačiau nepateko į valstybės archyvus, iki šiol yra neprieinami visuomenei. Tais atvejais, kai užsienio lietuvių įstaigos yra likviduojamos arba uždaromos bažnyčios, iškyla neatidėliotinas poreikis išsaugoti jų dokumentus.

R. Žukas pasiūlė į užsienio lietuvių archyvų tvarkymo darbus įtraukti studentus įgyvendinant studentų stažuočių programą.

Ministras Pirmininkas pasiūlė užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo tikslus bei priemones išsamiau atspindėti „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projekte.

A. Skaisgirytė Liauškienė pasiūlė, kad Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės kartu su Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba parengtų užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo veiksmų planą.

NUTARTA:

1. Pavesti Lietuvos archyvų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės kartu su Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba parengti užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo veiksmų planą.
2. Užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo tikslus bei priemones išsamiau atspindėti „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projekte.

3. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas.

Ministras Pirmininkas ir R. Narušienė informavo apie Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pakeitimo svarstymo eigą. Buvo pateikta informacija, kad balsavimas Seime dėl minėto įstatymo pakeitimo yra nukeltas, tačiau įvyks artimiausiu metu. Buvo išreiškta nuomonė, kad Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 7 staipsnio pakeitimai, kuriems Seimas jau yra pritaręs, – tai tarpinis žingsnis, plečiant atskirų atvejų sąrašą, kai galima dviguba pilietybė, jei tam pritaris Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas.

R. Narušienė akcentavo dvigubos pilietybės svarbą užsienio lietuviams. Ji taip pat pabrėžė, kad nėra praktinių galimybių sukontroliuoti, ar Lietuvos pilietis nėra priėmęs užsienio valstybės pilietybės, todėl dvigubos pilietybės draudimas praktiniu požiūriu yra neįgyvendinamas.

J. Caspersen akcentavo Lietuvos dvišalio susitarimo su Šveicarija dėl dvigubos pilietybės svarbą.

D. Henke informavo, kad jos nepilnamečiam vaikui nepavyksta gauti Lietuvos Respublikos paso. R. Narušienė pritarė, kad esama daug biurokratinių kliūčių sprendžiant pilietybės klausimus. Buvo išreiškta nuomonė, kad atskirais atvejais pilietybės klausimų sprendimas ir paso išdavimas trunka pernelyg ilgai.

A. Bučinskas pritarė, kad esama procedūrinių kliūčių, sprendžiant kai kuriuos pilietybės klausimus praktikoje, kurie kyla iš teisės aktuose slypinčių neapibrėžtumų arba trūkumų. Pavyzdžiui, kai buvo priimti teisės aktai, nenumatantys vaiko pilietybės įrašymo į gimimo liudijimą civilinės metrikacijos įstaigose, buvo apsunkinta pilietybės nustatymo procedūra. Tuomet kreipiantis dėl paso vaikui ši procedūrinė našta atitenka migacijos pareigūnams ir todėl nusitęsia sprendimų priėmimas bei paso išdavimas.

Ministras Pirmininkas pasiūlė, kad būtų atlikta Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo procedūrų analizė, siekiant šias procedūras optimizuoti ir spręsti esamas problemas.

R. Narušienė Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vardu įsipareigojo pateikti apibendrintus užsienio lietuvių keliamus klausimus dėl praktiško Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

NUTARTA:

1. Pasiūlyti Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai apibendrinti užsienio lietuvių keliamus klausimus dėl praktiško Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatų įgyvendinimo ir pateikti apibendrintus pasiūlymus.
2. Atsakingoms institucijoms (Vidaus reikalų ministerijai kartu su Migracijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos), bendradarbiaujant su Užsienio reikalų ministerija ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba atlikti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo procedūrų analizę, siekiant šias procedūras optimizuoti, ir kitam Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdžiui pateikti pasiūlymus dėl galimo teisės aktų ir administracinės praktikos tobulinimo.

4. **SVARSTYTA.** Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos darbo reglamentas.

NUTARTA. Pavesti Užsienio reikalų ministerijai kartu su Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos bei Ministro Pirmininko tarnybos teisininkais, artimiausiu metu parengti suderintą Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos darbo reglamento redakciją ir pateikti šį reglamentą tvirtinti kitam Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdžiui.

Komisijos pirmininkas

Andrius Kubilius

Komisijos pirmininko pavaduotojas

Audronius Ažubalis

Komisijos pirmininko pavaduotoja

Regina Narušienė